

**Powiatowa i Miejska
Biblioteka Publiczna**
w Nakle nad Notecią

**Autorski program działania
Powiatowej i Miejskiej Biblioteki Publicznej
w Nakle nad Notecią**

Mariusz Skoczek

Biblioteka nie jest tylko zbiorem książek. Jest przede wszystkim centrum integracji społeczno- kulturalnej. Głównym celem funkcjonowania biblioteki powinno być sprawne i racjonalne połączenie nowoczesnej instytucji z rolą edukacyjną, kulturalną i społeczną. Biblioteka jest obok ośrodka kultury i muzeum najczęściej odwiedzaną instytucją kultury w mieście.

Struktura organizacyjna Powiatowej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Nakle nad Notecią

Struktura organizacyjna PiMBP w Nakle nad Notecią jest stworzona na wzór sieci filii bibliotecznych. Na chwilę obecną w jej skład wchodzi:

- Wypożyczalnia książek dla dorosłych
- Filia Dziecięca wraz z Czytelnią
- Filia Ogólna
- Filia w Ślesinie
- Filia w Trzeciewnicy
- Filia w Paterku
- Filia w Potulicach

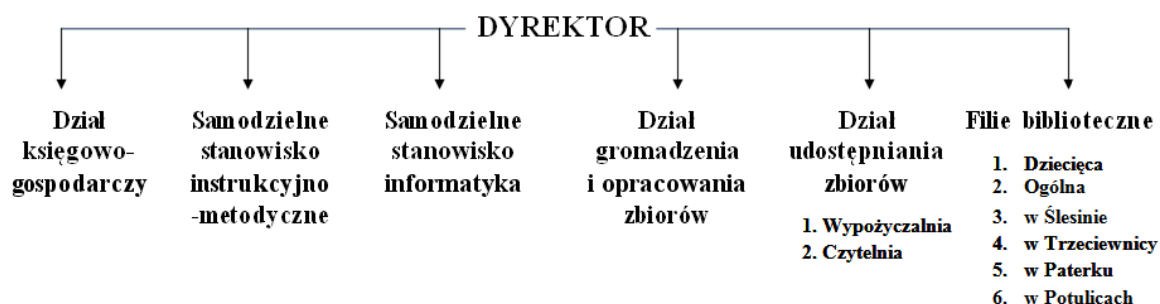
CZĘŚĆ OPISOWA DO STRUKTURY ORGANIZACYJNEJ POWIATOWEJ I MIEJSKIEJ BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ W NAKLE N. NOT.

Nazwa działu lub komórki	Obsada
DYREKTOR	1 etat
DZIAŁ GROMADZENIA I OPRACOWANIA ZBIORÓW	1 etat
DZIAŁ UDOSTĘPNIANIA ZBIORÓW 1) Wypożyczalnia książek dla dorosłych 2) Czytelnia	3 etaty 1 etat
FILIE BIBLIOTECZNE 1) Filia Ogólna 3) Filia Dziecięca 4) Filia w Ślesinie 5) Filia w Trzeciewnicy } 6) Filia w Paterku 7) Filia w Potulicach	1 etat 1 etat 1 etat 1 etat 1 etat
DZIAŁ KSIĘGOWO-GOSPODARCZY 1) Główny księgowy 2) Pracownik gospodarczy	4/5 etatu 1 etat
SAMODZIELNE STANOWISKO INSTRUKCYJNO-METODYCZNE	1 etat
SAMODZIELNE STANOWISKO INFORMATYKA	1 etat

Aktualnie trwa wygaszanie i likwidacja Filii w Szpitalu, co nastąpi ostatecznie 31 grudnia 2019. W bibliotece zatrudnionych jest obecnie 14 osób, z czego jedna w wymiarze 4/5 etatu. Oprócz ośmiu bibliotekarzy w skład pracowników biblioteki wchodzi :

- dyrektor
- główny księgowy
- pracownik instrukcyjno- metodyczny
- pracownik działu gromadzenia i opracowania zbiorów
- informatyk
- pracownik gospodarczy

STRUKTURA ORGANIZACYJNA POWIATOWEJ I MIEJSKIEJ BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ W NAKLE NAD NOTECIĄ

Maksymalny poziom zatrudnienia, który przewiduję w strukturze organizacyjnej biblioteki to 15 osób.

We wszystkich placówkach PiMBP w Nakle nad Notecią działa elektroniczny system rejestracji czytelników (SOWA), a także zapewniony jest dostęp do internetu, możliwe jest skorzystanie z komputera, skanera, drukarki. Ponadto wszyscy użytkownicy biblioteki mają dostęp do platformy IBUK LIBRA, gdzie znajdują się elektroniczne wersje książek.

Według ostatnich pomiarów stanu czytelnictwa za 2018 r. we wszystkich placówkach zarejestrowano 4.243 użytkowników oraz 53.318 odwiedzin. Wypożyczono 69.238 książek i 3.259 gazet (w tym 880 książek na miejscu oraz 2.597 gazet na miejscu).

Strategia promocyjna PiMBP w Nakle nad Notecią

Strategia promocyjna rozłożona jest na etapy:

Etap I – podczas dotychczasowego pełnienia obowiązków Dyrektora zostało wdrożonych szereg nowych pomysłów i zamierzeń, które w założeniu mają przyczynić się do poprawy wizerunku i ugruntowania marki biblioteki dla mieszkańców oraz wytworzenie zaufania społecznego do instytucji.

Podczas etapu I udało się przeprowadzić:

- nadanie nowego logotypu biblioteki, prezentowanego na stronie internetowej oraz w postaci roll-up
- wprowadzenie możliwości płacenia kartą w Wypożyczalni książek dla dorosłych
- kiermasz książek używanych w Wypożyczalni książek dla dorosłych
- uelastycznienie godzin pracy biblioteki z uwzględnieniem okresowych zmian otwarcia w sezonie wakacyjnym
- remont Filii Dziecięcej i Czytelni w Nakle nad Notecią
- wprowadzenie elementów promocyjnych 720-lecia nadania praw miejskich Nakłu nad Notecią (ekspozycja stała w Czytelni, ekspozycja czasowa – wystawiennicza w oknach Wypożyczalni książek dla dorosłych)
- likwidację Filii w Szpitalu z racji nieefektywności placówki i jej złego stanu technicznego
- poprawa skuteczności systemu windykacji opłat za przetrzymywanie bądź zagubienie książek
- pozyskanie na własność działek pod budowę nowej siedziby biblioteki
- podpisanie porozumienia o współpracy z Zespołem Szkół Ponadgimnazjalnych im. S. Staszica w Nakle nad Notecią przewidujące m.in. wymianę informacji dotyczących wydarzeń promujących czytelnictwo

Dalsze przedsięwzięcia, które zamierzam przeprowadzić w kolejnych etapach (lata 2020-2023)

- priorytetem będzie budowa nowej siedziby biblioteki, co pozwoli na racjonalizację sieci bibliotek na terenie miasta (zamiast 3 placówek 1)
- poszerzenie oferty bibliotek skierowanej do konkretnych grup odbiorców (seniorów, dzieci, młodzieży, osób niepełnosprawnych, wykluczonych cyfrowo)
- modernizacja wyposażenia i wyglądu bibliotek – stworzenie „kącików relaksu”, wprowadzenie automatów z zimnymi napojami, kawą, herbatą

- poszerzenie i urozmaicenie szkoleń merytorycznych dla kadry pracowniczej
- współpraca z innymi instytucjami kultury, organizacjami pozarządowymi i non-profit
- ujednoczenie dostępności dla czytelników wszystkich placówek biblioteki w cyklu pięciodniowym (obecnie Filia w Ślesinie pracuje w rytmie 3 dniowym, w Trzeciewnicy 2 dniowym)
- zwiększenie pozyskiwania środków z funduszy zewnętrznych
- zwiększenie pozyskiwania środków własnych
- modernizacja strony internetowej biblioteki
- współpraca z lokalnymi mediami (w szczególności :Radio Nakło, dwutygodnik „Nasza Krajna”)

W/w założenia zamierzam realizować w oparciu o dotychczasowe formy istniejące w bibliotece, a także wprowadzeniu nowych, bardziej efektywnych działań.

Zaliczyć tutaj można szereg imprez i przedsięwzięć m.in.:

- wykłady o tematyce historycznej, szczególnie uwzględniające historię najnowszą
- spotkania autorskie
- spotkania z podróżnikami
- wieczory poetycko-muzyczne
- spektakle
- lekcje biblioteczne
- zajęcia biblioteczne, organizowane dla dzieci i młodzieży w okresie ferii zimowych i wakacji letnich
- edukację czytelniczą i medialną dla dzieci i młodzieży
- konkursy czytelnicze dla dzieci, młodzieży i dorosłych
- ekspozycje wystawiennicze w oknach biblioteki, promujące wydarzenia lokalne, rocznice historyczne, wystawy literackie i okolicznościowe
- rozwijanie własnych zainteresowań i pasji oraz aktywne spędzanie czasu wolnego poprzez udział w spotkaniach Dyskusyjnych Klubów Książki, reaktywacja klubów „Zręczne ręce” i „Kreatywny kącik”
- współpracę z organizacjami pozarządowymi, non- profit, szkołami, harcerzami
- włączenie się w ogólnopolskie akcje promujące czytelnictwo tj. „Noc w Bibliotece” czy „Jak nie czytam, jak czytam!”
- promocję biblioteki za pośrednictwem materiałów reklamowych i gadżetów z logotypem biblioteki

-usługa „Książka na telefon” skierowana do osób starszych, niepełnosprawnych, polegająca na dostarczeniu pod wskazany adres wybranej pozycji książkowej

-kampania społeczna „Mała książka – wielki człowiek” – kontynuacja ogólnopolskiej akcji, w ramach której trzylatkowie otrzymują wyprawkę czytelniczą. Akcja ma w założeniu zachęcić rodziców do odwiedzenia biblioteki oraz codziennego czytania z dzieckiem i wytworzenia u dziecka nawyku czytania.

Wszystkie w/w zamierzenia oprócz niewątpliwej promocji biblioteki mają za zadanie do doprowadzenia rozwoju czytelnictwa. Skuteczne zabiegi wizerunkowe, budujące pozytywny społeczny odbiór biblioteki oraz marketing zewnętrzny są ważne, gdyż aktualni i przyszli czytelnicy stają się uczestnikami i konsultantami zmian.

Niezwykle istotne w podejmowanych działaniach jest podkreślanie roli samorządu i miasta w funkcjonowaniu biblioteki. Budowanie dobrej marki instytucji staje się równocześnie formą promocji miasta w społecznym odbiorze.

Finansowanie instytucji

Biblioteka utrzymuje się głównie ze środków pochodzących z budżetu gminy (1.390 000,00 PLN w 2019 r.) oraz dotacji Powiatu Nakielskiego 100 000,00 PLN). Ponadto biblioteka pozyskuje dotacje celowe z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego na zakup książek (22 000,00 PLN w 2019 r.). Oprócz tego do dochodów własnych należą środki uzyskiwane z najmu pomieszczenia, usług świadczonych w bibliotece czytelnikom (wydruki, skany, kserokopie), opłat windykacyjnych, odsetek bankowych oraz innych niewielkich dochodów. Łącznie środki własne stanowią około 50.000, 00 PLN rocznie.

Za główny cel zracjonalizowania wydatków biblioteki uważam:

-zwiększenie udziału środków własnych (m.in. poprzez wprowadzenie cyklicznych kiermaszów książek, podniesienie opłaty najmu)

-pozyskiwanie środków zewnętrznych za pośrednictwem instytucji krajowych (Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Instytut Książki), jak i funduszy europejskich

-obniżenie kosztów utrzymania bibliotek poprzez racjonalizację sieci placówek bibliotecznych, docelowo w Nakle nad Notecią będzie funkcjonowała jedna biblioteka, zamiast obecnych trzech

Wnioski końcowe

Warunkiem satysfakcji odbiorców i użytkowników biblioteki jest wzajemne zaufanie i pozytywne relacje z bibliotekarzami. Aby poznać te uwarunkowania należy przynajmniej raz w roku przeprowadzić badania poziomu satysfakcji obu grup. Pozwoli to na stworzenie wewnętrznego systemu monitoringu i weryfikacji oraz zbadanie celów, zamierzeń i jakości świadczonych usług.

Działania podejmowane przez dyrektora biblioteki mają na celu rozwój czytelnictwa. Będą one planowane i realizowane w cyklu rocznym, tak aby kolejne etapy mogły być prowadzone we właściwym czasie i kierunku.

Funkcjonowanie biblioteki jako jednostki kultury jest głównie zależne od źródeł finansowania. Równie istotne jest aby spróbować zwiększyć udział środków własnych i tych, pochodzących ze źródeł zewnętrznych. Może w tym pomóc nawiązanie ściślejszej współpracy z innymi partnerami instytucjonalnymi, co pozwoli na poszerzenie oferty biblioteki i korzystanie z różnych doświadczeń.

Należy zastanowić się nad szerokim udostępnieniem infrastruktury bibliotek innym podmiotom, w tym komercyjnym, co oprócz waloru finansowego, pozwoli na budowanie zaufania do biblioteki i korzystnie wpłynie na rozwój instytucji.

Wszystko to będzie miało na celu realizację ambitnych celów kulturalnych, wypełnieniu zadań własnych organu prowadzącego oraz stworzeniu dla Biblioteki Publicznej w Nakle nad Notecią warunków pozwalających na normalne funkcjonowanie na miarę nowoczesnej biblioteki XXI.